

»Výměna studentstva z Čech na Slovensko a obráceně«, prof. V. Tille »Zahraniční studium našich studentů«, prof. J. Jakubec »Podpora vědecké publikační činnosti studentstva«.

Program sekce V. by tento: Doc. J. Vilhelm »Docentská otázka a požadavky soukromých docentů«, prof. O. Srdínko »Úprava studijního roku na vysokých školách«, prof. A. Mířička »Stavovské požadavky«, doc. F. Novák »Požadavky asistentů«, doc. Fr. Kalda »Požadavky lektorů«.

O jednotlivých uvedených tématech byly nejen prosloveny přednášky, ale rozpředeny velmi zajímavé debaty a většinou i navrženy a přijaty resoluce. Přesné znění přednášek, jednotlivých debatních poznámek a návrhů, jakož i resolucí bude uveřejněno ve sjezdových publikacích.

V celku lze říci, že vysokoškolský sjezd splnil svůj úkol s plným zdarem. Účastníkům postaveny před oči krásné a zodpovědné úkoly, jež jim moderní doba ukládá, viděli, jak krásných cílů bude lze docílití vzájemnou součinností, co nejsrdečnější spoluprací. Toto vědomí solidarity jest jedním z velkých výsledků sjezdu.

Ivan Jurecký.

Výfah z rozhodnutí Najvyššieho súdu Česko-slovenskej republiky vo veciach trestných.

Najvyšší súd:

Navádzanie (návod, štvanie) je právny pojem, ktorému zodpovedajúce skutočnosti treba uviesť v skutkovej otázke. Najvyšší súd výrok porotcov a rozsudok porotného súdu preskúma po stránke právnej. Podmienkou upotrebenia bodu 1. §-u 69. Trz. je skutočné **navedenie** pachateľa na spáchanie trestného činu. Popudzovanie (štvanie, navádzanie) samo v sebe nie je trestným činom (výjímuc delikty sui generis), stane sa ono len v tom prípade, jestli dosiahne cieľu. Zrušenie rozsudku porotného súdu na základe bodu 1.a) §-u 385. Trpp. a oslobodenie obžalovanej.

(§§ 279., 280., bod 1. §-u 69. Trz., §§ 385. 1 a), 326. bod 1. Trpp., § 33. Trppn.)

Rozsudok:

Z dôvodu materiálnej zmätočnosti, uvedeného v bode 1. a) §-u 385. Trpp., zrušuje sa časť rozsudku porotného súdu, vzťahujúca sa na obžalovanú Z. B. a táto obžalovaná na záklde bodu 1. §-u 326. Trpp. osloboduje sa zpod obžaloby a jej následkov, a nariaďuje sa, aby obžalovaná Z. B. hneď bola pustená na slobodu.

Dôvody:

Proti rozsudku porotného súdu zmätočnú sťažnosť oznámili:

- a) obžalovaná Z. B. čo do viny a trestu,
- b) osobitný obhájca obžalovanej na základe bodov 4.—6. §-u 29. Trppn. a bodov 1. a), b), 2. §-u 385. Trpp.

Porotný súd obžalovanú Z. B. za vinnú uznal zo zločinu zúmyselného zabitia manželského druha dl'a §-u 279., 280. Trz. ako navodkyňu (popudzovateľku) dl'a bodu 1. §-u 69. Trz., ktorý čin tak spáchala, že roku 1921. obžalovanej J. K. ku zabitiu jeho manželky Z. vopred navádzala, teď ho ku zločinu tomuto popudzovala, a preto ju odsúdil na 10 rokov káznice, ako na hlavný, a na 5-ročnú ztratu úradu, ako na vedľajší trest.

Porotný súd toto rozsudkové opatrenie založil na kladné riešenie nasledovných otázok porotcami:

Skutková otázka: Či je pravda nasledovný skutkový stav: či J. B. rod. Z. H. udržujúc s J. K. od roku 1917. ľúbostný pomer a chcujúc sa za tohoto vydať, behom letošného roku, zvlášte behom mesiaca mája ho navádzala, aby svoju manželku Z. K. odstaviť, života ju pozbavil, aby tak spolu mohli žiť;

Právna otázka: Či J. B. rod. Z. H. spôsobom v d. otázke uvedeným popudzovala J. K. ku zúmyselnému zabitiu jeho manželky Z.

Najvyšší súd v smysle odst. 3. §-u 33. Trppn. svoje rozhodnutie povinný je opierať o tie skutočnosti, ktoré porotný súd za pravdivé uznal.

Porotci kladným riešením horeuvedenej skutkovej otázky za pravdivé skutočnosti uznali len to, že obžalovaná majúc s J. K. ľúbostný pomer, a chcujúc sa zaňho vydať, neznámu činnosť vykonala (zodpovedajúcu výrazu „navádzala“) k tomu koncu, aby J. K. svoju manželku života pozbavil, aby mohli spolu žiť. Ten výraz „navádzala“ nepatrí do kruhu skutočností, navádzanie je právny pojem, ktorému zodpovedajúce skutočnosti činenia majú byť uvedené v skutkovej otázke, — naproti čomu však „navádzanie, navedenie“ (navádzala, správne naviedla) patria do právnej otázky. Je to potrebné preto, aby Najvyšší súd v smysle ustanovení odst. 3. §-u 33. Trppn. mohol revidovať a posúdiť rozsudok porotného súdu po stránke právnej, totiž, bol-li **čin**, zistený porotci kladným riešením skutkovej otázky, porotci a porotným súdom správne vypovedaný za **tretný čin**, a za ten-ktorý čin.

Vylúčením toho právneho prvku „navádzala“ zo skutkovej otázky nezostanú v nej také skutočnosti, taký čin, ktoré by vyčerpávaly všetky právne náležitosti naštvania (návodu, popudzovania) na spáchanie zúmyselného zabitia človeka v smysle §-u 279. a bodu 1. §-u 69. Trz. alebo nejakého iného, vzhľadom na predmet obžaloby tretného činu.

Ale ani právna otázka, ktorú porotci tiež kladne riešili, nepojíma v sebe všetky kritéria toho zločinu, z ktorého obžalovaná za vinnú bola uznaná, alebo nejakého iného tretného činu. A síce podstatnou podmienkou toho, aby niekto vo vykonanom tretnom čine ako návodca v smysle bodu 1. §-u 69. Trz. za vinného bol uznaný, je **navedenie** pachatel'a na spáchanie zamýšľaného tretného činu, v ktorom prípade tedy pachatel' **následkom** štvania (popudzovania) spácha ten čin. Nestačí však tu popudzovanie (štvanie) samo v sebe, stane sa ono tretným dl'a bodu 1. §-u 69. Trz. len v tom prípade, jestli tretný čin bol **následkom** štvania (popudzovania), jestli tedy toto štvanie dosiahne cieľ'u, totiž že ono a tretný čin stoja v súvisi ako príčina a účinok (následok príčiny). Keď však tento súvis nie je zistený a preukázaný, keď tedy tretný čin nebol spáchaný následkom vlivu štváča (návodcu, popudzovateľ'a): tak nemôže byť reči o nejakom účastníctve na spáchanom tretnom čine. A práve tak je vylúčené účastníctvo, keď schádza úmysel udajného popudzovateľ'a (štváča) namerený na spáchanie tretného činu.

Dl'a horeuvedených dôvodov čin obžalovanej, ktorý porotci zistili kladným riešením patričnej skutkovej otázky, ani sám v sebe, ani v súvisi s právnou otázkou, tiež kladne riešenou, nezakladá skutkovú podstatu tretného činu. Nasledovne porotný súd spáchal dôvod zmätočnosti, uvedený v bode 1. a) §-u 385. Trpp., keď obžalovanú za vinnú uznal a odsúdil.

Preto Najvyšší súd musel obhájcovu zmätočnú stažnosť, pokiaľ je ona založená na bod 1. a) §-u 385. Trpp. za základnú uznať, rozsudok porotného

súdu v smysle odst. 1. §-u 33. Trppn. primerane zrušiť a vyniesť zákonu zodpovedajúci rozsudok. Týmto zmätočné sťažnosti v iných smeroch staly sa bezpredmetnými. (14. januára 1922. Č. Kr. III. 630/21.)

Dr. A. Z.:

Prehľad slovenskej časti rozhodnutí Najvyššieho súdu Československej republiky vo veciach občianskych.*)

1.

Jestli dovolávajúca sa strana žiada len rozviazanie rozsudku súdu odvolacieho, a odvolací súd zaoberať sa má len tou otázkou, či je v danom prípade nutne, rozviazať rozsudok odvolacieho súdu. (1./IV. 1921. Ro. III. 31/20.)

Dôvody: Žalobník nežiada zmeniť rozsudok odvolacieho súdu, ale len rozviazať preto, že odvolací súd spor nesprávne zastavil, pretože on následkom pomerov, ktoré vtedy trvaly, keď si pohľadávku uplatňoval, nemohol si ju uplatňovať dľa pokračovania, označeného v 176. §-e XVII. zák. čl. z r. 1884.

Ohľadom na dovoláciu žiadosť Najvyšší súd zaoberať sa má len tou otázkou, či je nutné v prítomnom prípade rozviazať rozsudok — a túto otázku nemohol kladne riešiť preto, leho odvolací súd vzhľadom na 176. § XVII. zák. čl. z r. 1884, na 26. § LIV. zák. čl. z r. 1912 a na nariadenie č. 72.400/1914 I. M. správne vyriekol, že žalobník bol povinný svoju pohľadávku najprv u živnostenskej (priemyselnej) vrchnosti uplatňovať, a pretože toho neučinil, odvolací súd dľa 505. §-u a 2. bodu 180. §-u O. p. p. zákonite postupoval, keď v spore ďalšie pokračovanie zastavil.

2.

Účelom platenia prevedený úkon dlžníka, oachýlivšieho sa od spôsobu, ustanoveného v smluve dotyčne platenia, môže byť za účinné splnenie smluvy len v tom prípade pokladaný, jestli predmet plnenia (veň. summu) veriteľ do priamej skutočnej držby bez každej prekážky dostane, alebo ním bez každej prekážky disponovať môže. (29./X. 1920, č. Ro. III. 33/20.)

Skutkový stav: Od žalujúcej strany (mesto A.) kúpila žalovaná strana (B.) úžitkové drevo, ktorého kúpnu cenu mala zaplatiť vždy od doručenia účtov za 8 dní. — B. obdržala jeden účet 14. decembra 1918 a tam označenú kúpnu cenu poukázala prostredníctvom svojej budapeštianskej centrály na tarchu svojho šekového účtu a k dobru šekového účtu A. u bývalej uhorskej poštovej sporiteľni, o tomto uvedomila A. dňa 19. decembra 1918. A. dostalo toto uvedomenie 23. decembra 1918. — Do mesta A. vstúpilo československé vojsko dňa 22. decembra 1918 a od tých čias spomenutá poštová sporiteľňa tam už neúčinkovala. — B. predtým viackrát platila girou a proti tomuto spôsobu A. nečinil vtedy žiadnej námietky alebo výhrady. V smluve miestom, kde mala B. platiť, označená bola pokladnica mesta A.

A. žiadalo prisúdiť proti B. kúpnu cenu, uvádzajúc, že poukaz prostredníctvom maďarskej (bývalej uhorskej) poštovej sporiteľne nemôže byť považované za plnenie v smysle smluvy.

Sedria v Baň. Bystrici rozsudkom č. P. 163/1919/5 žalobu zamietla a súdna tabuľa v Bratislave rozsudok tento potvrdila p. č. P. II. 318/1919/9.

*) V č. 3 nášho časopisu na str. 89, prípad č. 7. odst. II. slová: „Najvyšší súd dovolácej žiadosti žalujúcich straní nevihoval“ patrí na koniec prípadu č. 6. na tejže strane.